

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 5 cor. 40 bani.
Pe 6 jumătate de an . . . . . 2 cor. 70 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir peis prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur.*)

De Dr. Ioan Lupaș.

„Mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur, căci milostenia din moarte izbăvește și curățe tot păcatul; ceice fac milostenie și dreptate, umplea-se-vor de viață, iară ceice păcătuesc, vrăjmași sunt vieții sale“.

Cartea lui Tovie, XII v. 8—10:

Aceste cuvinte și îndemnuri cerești le-a împărtășit îngerul Rafail lui Tovie cel tânăr, când acesta voia să-i dea jumătate din averea sa drept recunoștință pentru că l'a însoțit în drumul, unde îl trimisese bătrânul său părinte și l'a ajutat să tămăduiască pe tatăl său din orbia, de care pătimize opt ani de zile.

Spre adevărul adânc și vecinic cuprins în aceste cuvinte ale lui Rafail sunt datorii astăzi toți preoții lui Christos să cheme cu nepregetată stăruință luarea aminte a tuturor creștinilor, îndemnându-i cu vreme și fără vreme, să facă neîncetat fapte de milostenie, spre a se putea izbăvi de moarte, umplându-se de viață.

Este adevărat, că credincioșii bisericii noastre s'au silit în toată bună vremea să împlinească, în măsura puterii lor, cuvintele celor cari n'au încetat a-i îndemna la cât mai multe fapte de milostenie creștinească, plăcute lui Dumnezeu și oamenilor.

Dar mai ales dela începutul războiului încoace, de când a trecut ca o sabie de groază prin sufletul tuturor vestea despre multele nenorociri, ni s'a descoperit într'o măsură vrednică de toată lauda cugetul și aplicarea credincioșilor noștri spre milostenia cea izbăvitoare.

Poate vă mai aduceți aminte, că în cuvântarea ce am rostit dela acest loc în 20 Septembrie anul trecut, — îndemnându-vă cu apostolul Pavel să purtați sarcina unul

altuia, căci așa veți împlini legea lui Christos,* — v'am fost făcut o dare de seamă și v'am arătat, că toate darurile de bună voie, mărunte și mari, câte ați dăruit într'un an de zile pentru ajutorarea deaproapelui năpăstuit, s'au urcat la suma însemnată de 18377 cor. 74 fil. De atunci și până acum s'au mai urmat și alte colecte pentru hainele de iarnă pe seama soldaților de pe câmpul de luptă, precum și pentru hainele, cari s'au împărțit la Crăciun elevilor săraci, pentru procurarea unor odăjdii pe seama sfințelor noastre biserici, pentru darurile de Crăciun ale soldaților, ale văduvelor și familiilor lipsite, pentru pâinea și carnea, ce s'a împărțit acestora de sfințele serbători. Toate acestea s'au urcat la suma de 2125 cor., cari laolaltă cu cele 18377 cor. 74 fil. dau suma de peste 20500 coroane. Atâta este milostenia, pe care o ați făcut cu știrea noastră și la îndemnul nostru! Câtă veți mai fi făcut, fiecare în parte, urmând porvața Scripturii: *să nu știe stânga, ce face dreapta*, nu voim și nu putem să cercetăm. Dumnezeu le știe însă pe toate și va răsplăti cu măsură plină și îndesată, fiecăruia după vrednicia sa!

De astă dată porunca mai marilor noștri și învățătura sfintei noastre biserici, care între faptele milosteniei impune credincioșilor săi și datorința de a îngriji de cei rămași orfani, ne îndeamnă să ne îndreptăm iarăși cu rugăminte stăruitoare spre bunătatea milostivă și înțeleghătoare a inimilor voastre, punându-vă înainte cuvântul Sfintei Scripturi, care zice că „mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur, căci milostenia din moarte izbăvește și curățe tot păcatul; ceice fac mi-

lostenie și dreptate, umplea-se-vor de viață, iară ceice păcătuesc, vrăjmași sunt vieții sale“.

Războiul acesta a scos la iveală multe lipsuri și neajunsuri ale vieții noastre de obște. Intre altele s'a văzut, cât de rău este, că biserica noastră nu a înființat până acum un orfelinat mare, un loc de adăpost pentru copilașii, cari rămân orfani, după ce tatăl lor și-a jertfit viața pentru tron și patrie. Toate bisericile și toate neamurile se silesc a-și îndeplini datorința față de astfel de orfani, ocrotindu-i și crescându-i creștinește în așezăminte înființate anume spre acest scop.

Acum era sosit pentru noi și ceasul al unsprezecelea; de aceea conducătorii bisericii noastre s'au simțit datorii a face pașii de lipsă pentru înființarea unui orfelinat în Sibiu pe seama copilașilor de legea și de neamul nostru.

Pentru adunarea sumelor neapărat trebuitoare ei au început o colectă, la care roagă să contribuie toți creștinii cei milostivi. S'au adunat și până acum sume frumoșele și este bună speranță, că se vor aduna și mai multe în viitor, dacă nu va lipsi stăruința, dragostea și însuflețirea, cari sunt cele mai bune chizășii pentru înfăptuirea oricărui lucru mare.

Tuturor credincioșilor bisericii noastre li s'a adresat un cuvânt de îndemn din partea Consistorului arhidiecezau prin hârtia (Nr. 12565/915 plen.) care este cel din urmă act istoric, iscălit de adormitul în Domnul Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, înainte de a-și închide ochii pe veci. Ascultați acest cuvânt arhieresc, care sună acum ca și când ar veni de dincolo de mormânt, din cealaltă lume. Deci suntem cu atât mai mult datorii a împlini rugăminta

*) Cuvântare rostită în biserică cea mare din Săliște, la 7 Februarie 1916, înainte de a începe colecta pentru orfelinat, din casă în casă.

*) Galateni VI. 2.

și sfatul părintesc cuprins în acest cuvânt....

Cu prilejul examenelor școlare ați auzit adeseori pe copilași declamând:

*Priveghători din alte țări
Vin doina să ne-asculte
La noi sunt cântece și flori
Și lacrimi multe, multe....*

Aceste cuvinte din urmă, despre mulțimea lacrimilor, niciodată n'au fost așa de dureros de adevărate, cum sunt acum și cum vor fi și după încheierea acestui nefericit războiu. Unde pot fi lacrimi mai dureroase, mai amare și mai arzătoare decât lacrimile orfanilor și săracilor, despre cari spunea cu multă dreptate cronicarul moldovean Ioan Neculcea, că nici soarele, nici vântul nu le poate usca, fără numai dragostea creștinilor cu milă.

Să avem deci cu toții, ca niște creștini adevărați, dragoste și milă pentru mulțimea orfanilor și să grăbim cu darurile noastre de bună voie, ca să putem svânta cât mai multe șiroaie de lacrimi. Este adevărat, că greutatea și cerințele traiului nostru sunt apăsătoare în timpul de față. Dar dacă ne vom gândi, că bunul Dumnezeu a păzit până acum satele și locuințele noastre de vihorul războiului, care băntue fără cruțare în alte părți, dacă vom cugeta, cât n'ar fi dat din avuțiile lor cei năpăstuiți de războiu, ca să poată înlătura cumva primejdia dela casele lor, va fi ușor să înțelegem, că din multul sau puținul, de care ne-a învrednicit Dumnezeu, suntem datori să rupem și acum o părticică și să grăbim a o duce drept jertfă curată pe altarul iubirii de aproapele, bine știind că pe dătătorul de bună voie iubește Dumnezeu.*)

Este în deobște cunoscut, că alături de rugăciune, fapta bună și milostenia sunt aripile de înălțare a sufletului creștinesc spre isvorul mântuirii. *Cine ce dă, lui îst, dă!* Femeia dela un timp începuse a fi neîmpăcată cu aceste cuvinte, cari i se păreau prea îndrăznețe. De aceea cu gândul, să scape de acest om, într-o zi puse otravă în pâinea dată lui. Bietul om, fără să știe ceva despre aceasta, porni cu pâinea în traistă și la marginea unei păduri întâlni pe un tânăr desbrăcat, aproape gol și plângând. Tălharii îi luaseră tot, iar el rătăcise toată noaptea flămând prin pădure. Omul sărac scoase pâinea din traistă, și fiindcă era milos, o dădu tânărului întreagă. Tânărul începu să mănânce din ea și rămase mort pe loc, pe când mama lui, femeia cea bogată, îl aștepta cu daruri și masa întinsă, să se întoarcă dela învățătură, din țări îndepărtate... Și astfel vorbele creștinești, pentru cari rămase ea neîmpăcată, când le auzia din gura săracului, s'au adeverit în mod atât de neașteptat prin moartea fiului ei.

În starea acestui om sărac se află

și mulțimea orfanilor noștri. Din sute și mii de guri flămânde se aude glasul de rugămintă: Milostiviți-vă și dați ajutor cu dragă inimă, căci cine ce dă, lui își dă!...

Ferice de toți ceice au urechi să audă glasul acesta, minte să-l înțeleagă și inimă să-i îndemne a împlini rugămintea lui prin daruri creștinești de bună voie. Iar vai de aceia, cari în loc de ajutor grabnic și jertfă curată vor cerca să amestece otrava răutății și nepăsării, a zavistiei și îndoelii în cugetul creștinesc, din care a isvorât stăruința și jertfa pentru înființarea orfelinatului nostru din Sibiu.

Mulțumind lui Dumnezeu, că m'a învrednicit să fiu slujitor al altarului său, în mijlocul unui popor râvnitor de fapte bune, înaintea unor credincioși, cari mi-au ascultat cuvântul totdeauna de câte ori i-am îndemnat spre adevărate fapte creștinești, îmi îndrept și de astădată cu toată încrederea cuvântul spre voi, iubitorilor creștini, și în numele miilor de orfani, credincioși ai bisericii noastre, vă rog cu cea mai stăruitoare rugămintă, să deschideți și de astădată larg inimile și pungile voastre, dăruind sume cât mai însemnate, ca orfelinatul din Sibiu să se poată deschide cât mai curând!...

Aveți acum iarăși prilej de a face milostenie izbăvitoare de moarte și curățitoare de păcate. Să o faceți cu dragoste și însuflețire ca unii, cari vreau să se umple de viață. Să nu stați la o parte ca cei îndoelnici sau ca cei păcătoși, cari sunt vrăjmași vieții lor!

Țineți minte cuvintele acestea! Grijiți, ca ele să nu se șteargă din inima voastră niciodată, ci să lucreze într'ibsa totdeauna ca o putere vie, ca o solie cerească, îndemnându-vă la fapte vrednice de recunoștința de aproapele și de binecuvântarea lui Dumnezeu cel milostiv și atotputernic, căruia se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Situația politică.

Săptămânile din urmă au dat pentru toate statele, ce se războiesc, răgaz să se pregătească de lupta mare, ce se va da, îndată-ce va îngădui timpul mai călduros de primăvară. Se aude de un atac, pe care l'ar plănuși să-l dea antanta împotriva Germaniei prin luna lui April, pe când de altă parte gazetele din Elveția știu să spună, că Germanii nu se tem de acest atac, ba că ei vor încerca în curând se rupă frontul Francezilor și al Englezilor. De fapt focul ce-l varsă gura tunurilor nu mai conținește pe acest front, așa că în curând ne putem aștepta la o încăierare uriașă și hotărâtoare.

Pe frontul italian mai răsuflă puțin și soldații noștri, deoarece Italienii au oprit focul lor inversunat și au rărit atacurile furtunoase ale infanteriei lor. În schimb trebuie să însemnăm marea izbândă, pe care au câștigat-o sburătorii noștri, aruncând o mulțime de bombe asupra orașului Milano, pe care l-au băgat în spaimă. Aviatorii (sburătorii) italieni au încercat să se răzbune și să facă același lucru bombardând din aer

orașul nostru Laibach. N'au putut face însă nici o stricăciune, iar pe o mașină italiană au silit'o aviatorii noștri să se coboare și să se dea prinsă.

Luptele mai însemnate se dau acum numai în Albania. Armata generalului Kövess a intrat în 12 Februarie în Tirana, iar în același timp o coloană a ocupat lanțul de munți dintre Preza și Bazar Siiac, ca să asigure aripa vestică la Bazar Siiac, care se găsește lângă drumul ce duce dela Tirana la Durazzo și unde un pod vechiu leagă cei doi țărmuri ai râului Arzen. Italienii au reparat și au întărit acest pod încă în Decembrie, iar pe țărmul ostic au construit și tranșee întărite. Armata austro-ungară înaintând din Muntenegru trupele italiene nu au voit să primească lupta și s'au retras în aceste pozițiuni.

Comandamentul italian fiind informat de trupele sale de recunoaștere, că înălțimile dela Preza au fost ocupate numai de trupe mai mici din armata austro-ungară iar forța principală a acestieia se găsește în apropiere de Tirana, s'a hotărât să iee ofensiva la Bazar Siiac. Aci s'au ciocnit pentru primădată în Balcan trupele italiene cu cele austro-ungare. Italienii au încercat să dea asalturi împotriva mai multor puncte înalte, dar cuceritorii Serbiei vestice și ai Muntenegrului i-a răspins pretutindeni. Prima luptă între trupele austro-ungare și italiene, ce s'a dat pe teritor albanez s'a terminat deci bine pentru trupele austro-ungare.

Grosul armatei lui Kövess, luptând cu greutatea terenului se apropie tot mai mult de Durazzo. Trupele de dinaintea acestei armate au și ajuns până la cursul râului Arzen și l'au împins pe dușman pe țărmul sudic al râului. Rândurile dintâiu ale armatei se găsesc acum la o depărtare cam de 10 kilometri dela Durazzo. Terenul în fața Durazzoului e deluros, păraginit, acoperit cu mărăcini. Spre nord, Durazzo e apărat de mlăștinosa Knetas Durs, care era pe timpul Romanilor portul de războiu al Dyrachiumului. Țărmul sudic al râului Arzen nu are punte de apărare naturală. Italienii se pot deci apăra numai pe fâșia îngustă de uscat dintre Knetas Durs și sinul dela Durazzo.

Impresurând armata lui Kövess Durazzo dinspre nord și est, iar armata bulgară înaintând din Elbassan până la Fierii, de unde e numai o cale de o zi la până Valona, Italienii dela Durazzo, în caz de retragere, vor fi constrânși să se refugieze pe vapoare, de oarece altă cale nu li-e mai este deschisă.

Luptele din Basarabia și-au luat sfârșitul, după-ce toate atacurile dușmane au fost respinse. Rușii se învârtesc acum mult asupra Cernăuților cu aeroplanele lor, ca să arunce bombe pe străzile orașului.

După atâta așteptare zădarnică pot încresta în sfârșit și Rușii o izbândă într-o țară depărtată de noi, în Armenia, unde au cucerit fortăteța *Erzerum*. O gazetă din Germania, *Lokalanzeiger*, spune că Englezii cred că ocuparea *Erzerumului*, aceasta inimă a Turciei orientale, este de foarte mare însemnătate și va avea o puternică înfrurire pentru toată lumea mohamedană. Turcii erau

* II. Corint. IX, v. 7.

de credința că aceasta puternică întăritură nu se va putea lua și Erzerumul era privit de cheia teritoarelor Turciei Asiatice. Știrea căderii Erzerumului se va răspândi în întreg răsăritul. În Bulgaria va produce surpriză, în Rusia lumea va respira ușurată, în Constantinopol va pătrunde ca un trăsnet. În situația de astăzi Rușii își au calea deschisă spre Armenia și șesul Mesopotamiei de unde vor putea primejdui Bagdadul. Căderea Erzerumului — spunea diplomatul englez — după un asediu de cinci zile este una dintre cele mai strălucite operațiuni militare. Fortificația nu era veche, dela 1910 a fost mereu refăcută.

Englezii, bine înțeles, își prea lăudă fărtații, dar biruința aceasta a Rușilor nu e tocmai așa de mare. Ea nu va avea, după părerea militarilor noștri, nici o furărire asupra marilor lupte ce le așteptăm la primăvară.

La înmormântarea mitropolitului Mețianu.

— Panegiricul P. S. Sale dlui episcop al Aradului Ioan I. Papp. —

„Vremea despărțirii mele se apr. pie. Luptă bună am luptat, curgerea am plinit, credința am păzit“.

(II. Timoteiu 4, v. 7.)

Jalnici ascultători!

Știrea tristă, răspândită cu iușea fulgerului, că Excelența Sa, Inalt Prea Sfințitul arhiepiscop și mitropolit al nostru Ioan Mețianu, a trecut la cele eterne, știrea dureroasă, că capul încoronat al bisericii mitropolitiei noastre ortodoxe române din Ungaria și Transilvania nu mai este între cei vii, a sguđuit inima și întregă ființa noastră și a întregului cler și popor din această mitropolie în măsura, că pentru a da expresiune stării sufletului nostru, deprimat prin această sguđuire, nu aflăm altă modalitate, decât ridicând ochii inimii la Părintele ceresc să ne tânguim cu prorocul: „Căzut-a cununa capului nostru, vai nouă... întristată e inima noastră, de aceea s'au întunecat ochii noștri“ (Plâng. Eremie c. 5, v. 8.)

Cât de puternic și până unde s'a extins vânetul căderii acestei cununi, cât de mare este manifestarea doliului pentru pierderea acestui stâlp puternic al bisericii noastre și al tuturor instituțiilor ei religioase, morale și culturale-economice, dovadă grăitoare este adunarea noastră de acum în acest lăcaș al măririi lui Dumnezeu, în timp atât de neîndatinat, în număr atât de impunător și din toate părțile constitutive ale mitropoliei noastre, dela o margine până la cealaltă.

Durerea și amărăciunea noastră a fost mare chiar și numai la vestea despre trecerea la cele eterne a acestui mare îndreptător al credinței și chip al blândetelor; dar ochii noștri se întorneacă și mai mult și suspinul ne stăpânește cu deosebire putere elementară acum, când dat ne este să vedem și să ne convingem, că sufletul luminat și pururea activ al acestui mare preot și arhiepiscop al bisericii noastre și-a părăsit lăcașul în care s'a adăpostit o viață de 88 de ani, și când mai vedem:

că corpul elastic și plin de putere și viață al acestui patriarh al nostru, stă acum în fața noastră nemișcat, fără glas și fără suflare; că ochii lui ageri și pururea dedați a pătrunde în toate tainele inerente grelei sale chemări apostolești, s'au închis pentru totdeauna; că graiul, cu care a marit pe Dumnezeu și buzele cu cari în decurs de peste 6 decenii a vestit cu putere multă cuvântul sfintei Evanghelii, acum stau amorțite de gerul nemilos al morții, precum tot de acest ger amorțite și înclătate îi stau și mâinile, în cari a ținut învingătoare guvernării: crucea și toiagul, cu cari a lăsat și a împărțit milostenia în cursul vieții sale și cu cari a binecuvântat și sfințit în cursul pastoriei și arhiepiscopiei sale îndelungate.

Dar suspinul durerii și al amărăciunii no-

stre și-a ajuns culmea acum, când dat ne este să vedem și să ne convingem, că de pe capul nostru, faptele, a căzut această cunună de mărgăritare foarte prețioasă pentru viața și dezvoltarea, pentru apărarea și promovarea intereselor bisericii noastre naționale și ale școlii ei confessionale, pentru că acum trebuie să zicem cu prorocul: „Vai nouă, întristată este inima noastră, de aceea s'au întunecat ochii noștri“.

În fața acestui fapt este de înțeles, că incidentul din care și scopul pentru care ne am adunat în jurul acestui sieri este tot acela, din care și pentru care s'a adunat oarecând poporul evreesc la sieriul patriarhului său Avram, și din care și pentru care apostolii dela margini s'au adunat în satul Gatsimani, la sieriul Preacuratel Născătoare de Dumnezeu.

Este mut sieriul ce ne stă înainte, jalnici ascultători, dar puternică a fost sguđuirea și profund este doliul, în care ne-a străpuns pierderea distinsului cărmaci, a cărui rămășițe pământești le cuprinde acest sieri între păreții săi.

Este mic acest sieri, dar mare și simțit este golul, ce lasă în urma sa acest apărător și ocrotitor al intereselor bisericii și neamului nostru.

De aceea nu vom să nu știți voi pentru cel ce a adormit, ca să nu vă întristați, ca și ceilalți ce n'au nădejde. (Tesal., c. IV, v. 13.)

(Urmează datele biografice, cunoscute.)

Activitatea rodnică a neuitatului nostru arhiepiscop și mitropolit Ioan, a fost cunoscută și apreciată și la înaltul tron al Majestății Sale preagrațiosul nostru monarh Francisc Iosif I, de unde la 1870 i s'a conferit coroana de fier clasa II; la 1886 — din incidentul jubileului — marea cruce de aur a ordinului Francisc Iosif, iar în 1910 a fost distins cu demnitatea de consilier intim al Majestății Sale ces. reg. apostolice.

Reprivind asupra vieții și activității acestui mare apostol, putem zice cu evanghelistul: „Post'a om trimis dela Dumnezeu, numele lui Ioan (Ioan I., v. 4), pentru că dela Dumnezeu a fost trimis și acest Ioan al nostru, care a făcut între noi lucruri, cari nimenea altul nu le-a făcut; și care și-a pus sufletul pentru turma sa, și care la apusul vieții sale și-a lăsat frumoasa avere de 240.000 cor. acestei arhiepiscopii a Transilvaniei și diecezei Aradului, care o păstorise mai înainte.

Iată dar cărmaciul, care cu mâna sa și cu braț înalt, a condus naia bisericii noastre curs de 40 de ani prin valurile viroase ale vieții; iată bărbatul, care cu multă prudență și cu rară prevedere a știut imbuna interesele bisericii cu ale statului și patriotismul cu naționalismul său, iată preotul mare, pururea credincios înaltului tron și patriei noastre ungare întocmai, cum credincios a fost bisericii și neamului nostru.

Iată apostolul la sieriul căruia ne-am adunat, să i dăm tributul meritat al stimei și profundei noastre venerațiuni și să deplângem trecerea sa din viață.

Să dăm dar curs liber lacrimilor, cari deși nu vindecă, dar alină durerile, dar să nu uităm nici aceea, că nu ne-am adunat numai spre acest scop, ci și pentru aceea, ca din viața și faptele lui, să luăm pildă de viață și activitate, și să aflăm atât pentru biserică, familia cea mare cât și pentru iubita lui familie restrânsă cuvinte, de mângăiere.

Și cum ne-am putea mângăia mai potrivit decât să ne închinăm înainte de toate cu umilință prevedinței divine, care așa a dispus în sfaturile sale necuprinse de mintea omenească. Să ne mângăiem cu aceea, că de-și s'a stins viața lui pământească, dar sufletul lui ne va lumina ca o stea conducătoare și va rămânea viu în inimile noastre și a următorilor noștri până în cele mai depărtate veacuri.

Să ne mângăiem mai departe cu aceea, că vârsta și cauza morții lui este asemenea vârstei și cauzei morții patriarhului Avram, despre care sf. scriptură zice: „Și slăbind Avram a murit întru bătrânețe bune, bătrân și plin de zile și l-au îngropat pe el“ (Facere 25 v. 8, 9.)

Să ne mai mângăiem și cu aceea, că fericitul adormit în Domnul este unul dintre acei rari arhieriei, cari nu numai au ostenit, aruncând sămânța faptelor bune, ci a ajuns să se bucure și de roada ostenelelor sale.

Să ne mângăiem mai departe cu aceea, că despărțirea noastră este numai vremelnică și că pe cât i-a fost sbrăumată viața, cu atât, i-a fost mai liniștită trecerea la cele eterne, căreia i-a premers de trei ori un zimbet de surâs

nevinovat, ca semn al bunei primiri în sânul fericirii eterne și a revederii cu fericiri și vrednicii săi predecesori.

Să ne mângăiem în fine, cu aceea, că la vremea despărțirii sale de noi, răposatul a putut zice cu liniște sufletească: „Luptă bună am luptat, curgerea am plinit, credința am păzit“.

Stând acum în pragul plecării pe calea de unde nu este reîntoarcere, răposatul se adresează prin mine, către Majestatea Sa preagrațiosul nostru monarh Francisc Iosif I, căruia cu cunoscuta-i loialitate și supunere omagială îi aduce și acum tributul profunde sale mulțumiri pentru deosebita grație, de care l'a făcut partea atât în viață, cât și la moartea sa.

Exprimă recunoștința sa înaltului guvern al statului nostru ungar, pentru multele considerațiuni și binevoitorul sprijin de care s'a bucurat în cursul arhiepiscopiei sale îndelungate.

Mulțumește tuturor autorităților militare și civile, cari l'au sprijinit în activitatea rodnică și în realizarea instituțiilor sale salutare. Mulțumește mai departe reprezentanților tuturor confesiunilor corporațiilor și reuniunilor, cari n'au pregetat a-l însuși cu ființa și cu duhul stimei lor în această călătorie ultimă.

Mulțumește înaltelor corporațiuni bisericesti și tuturor membrilor lor, frașii r arhieriei și împreună slujitorii, cu concursul cărora i s'a făcut posibilă îndeplinirea chemării sale pe pământ.

În fine mulțumește fiilor săi Iancu și Eugen, nuroii sale Elena, ginerului, nepotului, și nepoatei sale, pentru iubirea ce i-au arătat în viață și pentru buna îngrijire, ce i-au dat în oarele neputinței sale, și rugându-i să-i păstreze cu pietate numele de părinte, le împărtășește tuturor ultima sa binecuvântare.

Se adresează în fine către întreaga societate cu rugarea, că dacă a greșit ori supărat pe unul ori pe altul, să-l ierte, precum și el le iartă, ca iertați să fie și ei atât în veacul de acum, cât și în cel viitor. După toate acestea către tine Doamne stăpânul vieții și al morții, doctorul sufletelor și al trupurilor, ridie ochii inimii mele și Te rog cu umilință dar și cu osârdie: vindecă rana cauzată inimelor noastre prin îndepărtarea dela noi a acestui cărmaci vrednic și părinte iubitor; dă robului Tău arhiepiscop și mitropolit Ioan odihna și fericirea eternă, dă bisericii Tale din această mitropolie văduvită pacea și bunăvoirea trimisă pe pământ prin Fiul Tău unul născut, Domnul nostru Iisus Christos, iar pe noi toți ne învrednicește: să suportăm această durere cu blândetele dreptului Iov, iar răposatului să-i păstrăm cu evlavie poimenirea în vecii vecilor. Amin.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Ce spun depeșile mai nouă?

Pregătirile tănuite a Rușilor în Basarabia.

București. — Ziarele din București primesc din Iași următoarea știre:

Comunicația trenurilor rusești peste Ungheni în România a fost din nou întreruptă. Cercurile oficiale românești nu cunosc cauzele acestor hotărâri, cari sunt sprijinite de sigur pe marile mișcări de armată ce se efectuează în Basarabia. Din Rusia nici postă nu mai sosește. Trenurile române nu comunică decât până la Ungheni. Călătorii ruși sunt ținuti aici.

Informații private spun că în Basarabia nu comunică decât trenuri militare, în cari este oprită călătoria persoanelor civile.

Vasul rusesc Basarabăț arborat cu drapelul rusesc, a sosit pe Dunăre până la gura canalului dela Sulina de unde s'a reîntors la Reni. La dus și întors, vasul rusesc a trecut pe la portul românesc din Tulcea. Pe vasul rusesc se afla și generalul Maklakov încredințat

cu comanda transporturilor de trupe pe Dunăre. Generalul era însoțit de câțiva ofițeri. Eri p. a. generalul Maklakov a luat conducerea transportului unei trupe de rezervă care a fost așezată pe vaporul rusesc Bulgaria.

Cernăuți bombardat de către aviatori ruși.

Cernăuți. — Aviatori ruși au aruncat bombe explosive în interiorul orașului Cernăuți. Înainte de a arunca bombe, aviatorii au zburat deasupra centrului orașului care par a fi fost sboruri de recunoaștere. Unul dintre aparate s'a ridicat apoi deasupra centrului orașului, iar un al doilea și-a luat direcția spre gară. Puțin în urmă s'au auzit cinci puternice explozii, dintre care una în strada Harmuzachi, dar n'a produs nici o stricăciune. Două bombe care au fost direcționate spre un tren în deplină fugă au căzut într-o boacărie, dar n'au produs nici o pagubă. Tunurile noastre de apărare au împușcat aeroplanelle și au reușit să le isgonească.

Cea dintâi hotărâre a Italiei împotriva Germaniei.

Berlin. — Ordinațiunea guvernului italian privitoare la opreliștea importului mărfii austro-ungare a fost întinsă și asupra celei sosite ori efectuată în Germania. Cu ocazia acestei ordinațiuni, „Secolo“ laudă pe Salandra și arată strictețea cu care va trebui pusă în aplicare această ordinațiunea și opreliștea care ar trebui introdusă și pentru exportul mărfii italiene în Austro-Ungaria sau Germania.

Italia nu va lega pace separată.

Lugano. — Un mare prieten de al lui Giolitti, care ține să-și tăinuiească numele, a făcut următoarele mărturisiri despre situația din lăuntru a Italiei:

— Italia niciodată nu va încheia o pace separată. Guvernul rămâne credincios aliaților, care credință este bazată pe aceea că Italia este cu desăvârșire în mâinile ententei. Italia nu poate să obțină răușită deplină multumitoare decât alături de aliați. — Toate încercările de-a călca contractul din Londra, ar avea drept urmare tulburări în sânul partidelor prietene războiului.

150,000 soldați italieni în Balcani.

Amsterdam. — *Soonuri isvorite din izvor englez spun că consiliul de miniștri care s'a ținut ultima oară la Roma a hotărât ca Italia cu toată opoziția lui Cadorna, să trimită la Valona 100,000 soldați, iar la Salonic 50,000. Consiliul de miniștri a fost prezidat de regele.*

Bombele au omorât 20 oameni în Milano.

Genf. — *Ziarele partizene scriu că trupa asriană de aeroplanelle austro-ungare a atacat Milano pentru că primul ministru francez Briand a călătorit la Roma. Monarhia a vâlt să arate prin acest atac că are mai buni aviatori decât Italia. Ziarul francez „L'Orre“ se întrebă că oare Franța să nu trimită aviatori la Milano, cum a trimis și la Veneția.*

Lugano. — *Secolo scrie că Milano a suferit mari pagube în urma bombardării. În cartierul Porta Romna au fost striccate numeroase edificii. În fabrica de biciclete au fost omorâți 3 muncitori. Multe bombe au căzut și în cartierele Posta Volfa și Posta Nuova. Focul provocat de bombe a pricnuit mari pagube.*

Intărituri la hotarul român-rusesc

București. — *La cursul de jos al Dunării, în fata comunei Paltajanca, Rușii continuă construirea întăriturilor. Tot aici a fost transportate tunurile artileriei grele și malurile râului sunt noaptea luminate de două puternice reflectoare. În portul dunărean rusesc sunt așezate vapoare de recunoaștere provăzute cu telegrafie fără sârmă. În sudul Basarabiei, portul Reni este baza lucrărilor și flota dunăreană încă aici este concentrată.*

Declarații despre neutralitatea Elveției și a Portugaliei.

Milano. — „Tribuna“ comunică două declarații făcute de către ambasadorul elvețian și portughez din Roma. Ambasadorul elvețian a declarat că pentru Elveția este cu neputință să-și părăsească neutralitatea, ceea ce ar însemna să-și părăsească libertatea. În caz când s'ar alătura partidei învingătoare, ar deveni provincie atârnată de marile puteri, în caz contrar, nu și-ar putea ocoli nimic reia proprie. Chiar și mărirea teritoriilor sale ar fi o primejdie pentru Elveția, ceea ce i-ar pricinui tulburări în raportul dintre naționalități.

Cu totul în alt ton este făcută declarația ambasadorului portughez despre neutralitatea țării sale. Diplomatul portughez este de părere că *toată Portugalia ar fi mulțumită dacă înțelegerea cu Anglia s'ar putea duce la îndeplinire.* N'ar fi decât o nouă dovadă că este aliata credincioasă. În același timp, ambasadorul portughez recunoaște că armata țării sale nu corespunde cerințelor epocii de astăzi.

A căzut cetatea otomană Erzerum.

— *O înfrângere turcească în Caucaz.*

Berlin, 19 Februarie. — „Lokalanzeiger“ anunță: Precum spune Agenția Havas, cetatea Erzerum a turcilor din Caucaz a căzut, din care prilej, președintele republicii franceze, Poincaré a telegrafiat Țarului și marelui duce Nicolae, felicitându-l pentru această învingere rusă. „Lokalanzeiger“ spune să se primească cu rezervă știrile Ententei despre numărul prizonierilor și prăzei făcute de ruși.

Comunicatul rusesc vorbește de 100 mii prizonieri turci și de 1000 tunuri capturate.

Erzerum este capitala districtului turco-armean cu același nume, — nu departe de Eufurat. Numără 38.000 de locuitori.

Din punctul de vedere militar căderea cetății Erzerum nu e de mare importanță. În Turcia s'a socotit de mult la acest fapt — și marele duce Nicolae Nicolaevici, care a luat comanda forțelor rusești în Caucaz, a anunțat de câteva săptămâni asedierea orașului. Că orașul s'a putut ținea atâta vreme

— este o glorie a armatei turcești. Pentru luptele viitoare din Caucaz căderea cetății Erzerum are tot așa de puțină însemnătate ca și căderea cetății Przemysl.

Partea literară.

Cântecul sergentului.

De St. O. Iosif.

Crapă ușa, măl crâșmare,
Adă-mi iute de băut —
Că e sete, sete mare,
N'am nici vreme de pierdut
Vezi hârțla asta aici?
E porunca de chemare!
Et crâșmare,
Ce mai zici?

Măne 'n ziuă la cazarmă,
Trebue să fii prezent
Știu să port monșir și armă,
Am doar rangul de sergent —
Cine este așa mișel
Să n'alerte când îl cheamă
Țara-mamă,
Sub drapel!

Pentru Domn și pentru Țară
Merg să lupt și, poate, mor, —
Merg cu voce bună, — doară
Tot cu o moarte sunt dator.
Bun rămas! Te las de-acum
Treci la umăr, dragă pușcă..
Inc'o dușcă
Și la drum!

Harun al Rașid și Abdallah cel orb.*)

Vestitul calif Harun al Rașid, un domnitor pe cât de înțelept, pe atât de drept, își luă ca țintă pentru toată viața: fericirea poporului său. Dar în curând a trebuit să se convingă că multe jalbe nu puteau pătrunde până la scaunul său și erau neauzite. De aceea, din când în când, schimbându-și portul, să amesteca printre popor, ca să facă dreptate și să audă ce suferințe au oamenii. În preambulările acestea, cari le făcea totdeauna seara, era însoțit de ordinciosul său marele vizir Djafar. Astfel, într-o seară, se strecurară amândoi pe ușa din grădina a palatului, ca să umble necunoscuți pe străzile orașului.

La un colț de stradă deteră peste un bătrân orb, care cerea milă dela tracători. Califul se întoarse spre el și-i apăsă în mână un buac de aur, în clipa aceea orbul îl prinse de braț, îl ținu în loc și zise: »Om binefăcător, ori cine ai fi, pe care Dumnezeu te-a îndemnat să-ți fie milă de mine, nu mă lipsi de grația de care te rog acum, și dă-mi o palmă peste obraz. De aceasta sunt vrednic, ba, poate, de o pedesapă și mai aspră.

Califul mirându-se foarte de cererea orbului, zise către el: »Om bun, nu ți pot împlini rugarea... și mă voi feri ca binele ce ți-l fac eu darul meu să-l stric cu fapta rea, care o ceri dela mine«. Zicând acestea se smânci cu putere să se desfacă de orb.

Acesta însă își încordă toate puterile să nu-l scape din mână. »Domnule zise el către calif, iartă-mă pentru îndrăzneala și stăruința mea, te rog, dă-mi o palmă, ori ia-ți darul îndărăt. Fără condiția asta nu mi iertat să iau dela nime nici un dar, pentru că atunci ar trebui să-mi calc o jurământ sârbătoresc, care l'am făcut înaintea lui Dumnezeu.

Califul, care nu voia să fie oprit prea mult în loc, și care nu putea scăpa de imbulzeala orbului, îi dete în sfârșit o palmă ușoară. Din clipa aceea, orbul mulțumindu-i și binecuvântându-l, îl slobozi din mâni și califul se

*) Din „Povești alese“.

duse cu vizirul mai departe. Abia merșeră câțiva pași și califul zise către vizir: Trebuie să fie mare lucru, că orbul ăsta cere dela toți cari îi dau milă, să i deie și câte o palmă. Aș vrea să aflu pricina, du-te îndărăt la el și spune-i, că măne, pe timpul rugăciunii de după amiază să vie la palat, că vreau să vorbesc cu el.

Marele vizir se întoarse într-o clipă la orb și dăde un ban de milă și după aceea o palmă și, isprăvindu-și solia, grăbi iară la calif și se întoarseră amândoi la palat.

A doua zi, după rugăciunea de după amiază califul intră în odaia în care primia musafiri. Marele vizir introduse numai de cât pe orb în odăie. Acesta căzu în genunchi dinaintea tronului, pe care ședea domnitorul credincioșilor și după ce s'a ridicat iară, califul îl întreabă cum îl cheamă? „Baba Abdallah“, răspunse orbul. — „Baba Abdallah“, zise după aceea califul către

el, »spune-mi adevărat, cum ai ajuns la ideea aceea nebună, să ceri o palmă dela mine? Nu ținea taină, pentrucă vreau să știu cu tot dinadinsul«.

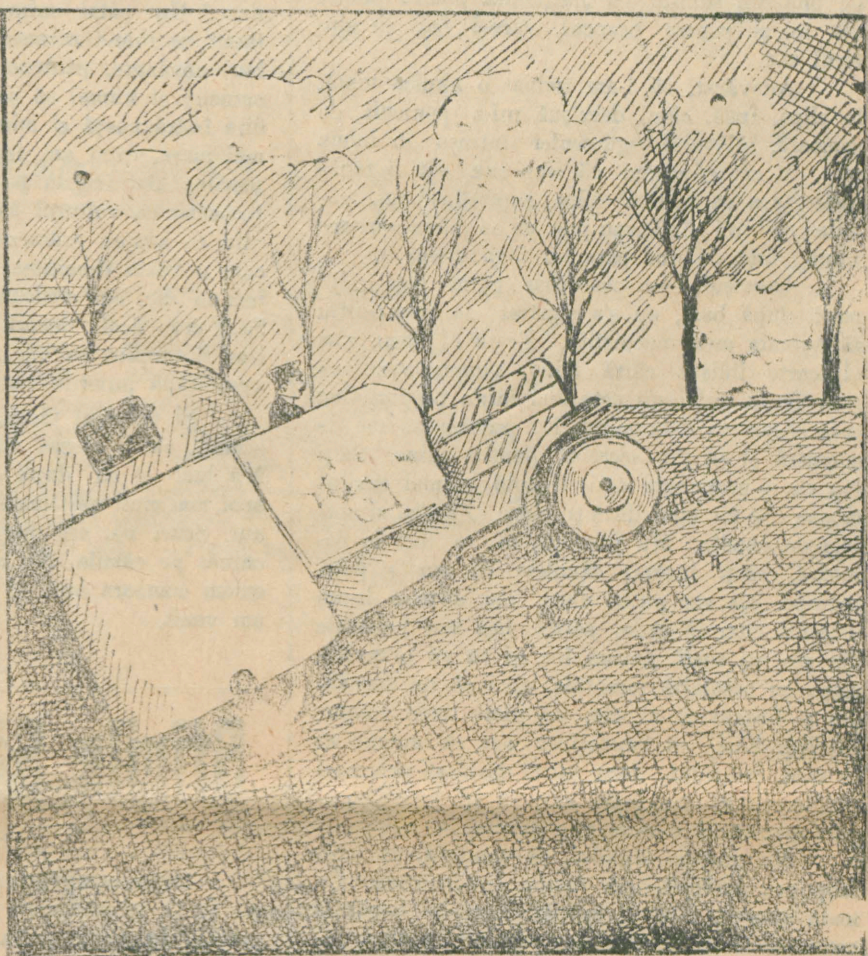
Baba Abdallah se aruncă din nou cu fața la pământ dinaintea tronului califului, și după ce se ridică începu astfel: Domnitorule al credincioșilor, te rog cu umilință de iertare pentru obrăznicia cu care am cutezat să te silesc la așa faptă, care negreșit se împotrivește cu mîntea sănătoasă. Ceeace mi-am luat singur asupra mea este un canon foarte mic, față de fărâdelegea uriașă de care m'am făcut vinovat, pe care n'as putea-o ispăși, dacă ar veni toți oamenii, unul câte unul, și mi-ar da câte o palmă. Tu vei putea judeca singur, după ce, la porunca ta îți voi fi povestit pășnia mea.

„Bine, povestește“, zise califul și Abdallah începu:

»Eu m'am născut în Bagdad. Tatăl și mamă-mea muriseră curând, unul după altul, și mi-au lăsat oarecare avere. Deși eram tânăr, n'am prădat-o, cum fac adesea mulți tineri, pe lucruri nefolositoare și în desfrâuri, dimpotrivă m'am străduțit în tot chipul s'o înmulțesc, și mă gândeam ziua-noaptea, să o tot sporesc. În chipul acesta m'am făcut așa de bogat, că aveam optzeci de cămile, cari le închiriam neguțătorilor, cari umblau în caravane și astfel, în fiecare călătorie, care o făceam cu ei în diferitele provincii din marea ta împărăție, îmi aduceau mari câștiguri.

Într-o bună zi, când mă înapoiam cu cămilele din Bassrah, fără marfă, încolo dușesem marfă spre India, și le lăsa să pască într'un ținut nelocuit, unde găsisem pășune bună, veni un derviş, care mergea pe jos la Bassrah și se așeză lângă mine, ca să se odhnească. L'am

Automobil panțerat.

Războiul de acum a scos la iveală toate mijloacele de luptă iscodite de mintea și știința omenească. De fapt oamenii se bat pe pământ, sub pământ, în înălțimile văzduhurilor și în adâncul apelor cu ajutorul mașinilor celor mai noi. Automobilul panțerat (îmbrăcat în fier) pe care-l arătăm în acest chip slujește ca un mijloc foarte bun de-a ataca pe dușman repede și pe neașteptate. În astfel de automobile se așează

un tun ori mai multe mașini de pușcat (mitralieze) ale căror țevă o poți îndrepta încâtăru vrei. Cei dinăuntru automobilului cercetează pozițiile dușmanului prin niște ferestre mici și apoi după ce l-au descoperit varsă foc asupra lui. Glonțul de pușcă nu pătrunde în automobil, iar cu tunul îl pot nimeri foarte greu, deoarece ce se mișcă repede, și nu-i pot măsura depărtarea.

Întrebat: de unde și încărău? Tot așa făcu și el cu mine, și după ce ne-am îndesulit curiozitatea împrumutat, am scos fiecare din traisă și am luat o masă împreună. Mâncând vorbiam tot felul de lucruri indiferente. În sfârșit însă zise dervișul, că el știe nu departe de locul, unde ne odihnim noi, o comoară cu atâtea bogății, că dacă aș lua din ea aur și diamante, cât pot duce cele optzeci cămile ale mele, mai că nici nu s'ar cunoaște de unde am luat.

Când am auzit așa ceva, era să mi perd mințile. Și fiindcă nu credeam că dervișul își bate joc de mine, l'am cuprins în brață și i-am zis: »Bunule derviș, văd bine, că nu pui mult preț pe bunurile lumii acesteia, ce folos ai tu de cunoștința unei comori așa mari? Tu ești numai singur și poți duce numai foarte puțin din ea. Arată-mi-o mie și eu voi încărca din ea cele optzeci de cămile ale mele, și-ți dau și fie una din cămile, ca mulțumită pentru prietenia ta, și pentru norocul, care-l fac cu ajutorul tău.

Adevărat, că i-am îmbrat o nimică toată, în clipa, însă, când dervișul mi-a pomenit de comoară, diavolul sgârcenței intrase în inima mea, în cât gândeam că cine știe, cât îi făgăduiesc, așa că povara celor șaptezecicinouă cămile, cari îmi rămâneau mie, mi se părea aproape nimic, față de una care i-o făgăduisem lui.

Dervișul, care observase pofta mea pătimășă după bani, nu s'a supărat de loc pentru făgăduiala mea necinstită. Frate al meu, zise el foarte liniștit către mine, singur vezi, că ceea ce-mi îmbră nu este nici într-o proporție cu ceea ce ceri tu dela mine. Eu puteam să tac de comoară și să țin secretul pentru mine. Să-ți fac eu o propunere mai dreaptă și mai cuviincioasă. Să-mi spui dacă ți place. Zici că ai optzeci de cămile. Mă învoiesc să te duc la comoară, să-ți încarci cămilele cu aur și petri scumpe, cât vor putea duce, dar după ce le-am încărcat cum se cade, să-mi lași mie jumătate din ele, cu toată povara lor, și tu să te mulțumești cu cealaltă jumătate, apoi să ne despărțim și fiecare cu al său, să plece unde voiește. Înțelege bine, că împărțirea așa să cavine să se faca, pentru că, dacă tu-mi dăruiești patruzeci cămile, eu îți dau atâta aur, că îți poți cumpăra pentru el o mie alte cămile.

Nu puteam tăgădui, că condiția, ce mi-o propunea dervișul, era foarte cuviincioasă. Cu toate acestea, fără să mă gândesc la bogățiile nenumerate ce le câștigam primind condiția, lăsarea alor patruzeci de cămile lui, o socoteam de mare pagubă și nu mă puteam împăca cu gândul, ca dervișul să fie tot așa de bogat ca mine. Scurt zis, o binefacere de bună voie, care încă nici n'o promisem dela derviș, dinainte i-o răsplăteam cu nemulțumire. Dar nu aveam multă vreme să mă gândesc. Mi-am adunat că, millele laolaltă și am plecat împreună. După câțva timp ajunserăm într-o vale foarte largă care avea o intrare de tot îngustă. Cămilele mele puteau merge numai una după alta, cum se lărgea însă ținutul, iară-mi era cu puțință

să le măn în bună rânduială. Cei doi munți, cari formau valea și cari în fund o închideau în jumătate-cerc, erau așa de înalți, de costiși și peste puțință de a te urca la ei, încât nu aveam deloc teamă că ne-ar putea vedea cineva.

Când am ajuns între acești doi munți, zise dervișul către mine: »mai departe nu mergem cu cămilele, oprește-te cu ele și le lasă culcate aici, pe locul de dinaintea ta, ca să le putem încărca fără greutate... eu voi merge îndată la locul pe unde intri la comoară.

Am făcut cum mi-a zis dervișul și am alergat pe urma lui. Când l'am ajuns, el stătea înaintea unui părete de stâncă și rostea un fel de rugăciune, pe care n'o înțelegeam. Deodată cu o sguduitură ca de trăsnet, se deschide o poartă mare, lucrată în stâncă, din aceeaș peatră cu multă măiestrie.

Intr'o afundătură tăiată în stâncă, ce vedem? Un palat minunat, care părea că nu-i făcut de mână omenească, ci mai mult de duhul nevăzute, pentru că era peste puțință ca oamenii și numai să se gândească la o așa clădire îndrăznească și minunată. Mirarea mea fu și mai mare, când am intrat în holțitura cu comorile. Aici zăceau pe jos bogății nemăsurate. Intocmai ca vulturul asupra prăzii, așa mă aruncau eu asupra grămezii mai de aproape de aur, care o văzui dinaintea mea, și începui să bag într'un sac, cât credeam, că volu putea duce. Sacii erau acolo destui. Erau mari și bușuroși i-aș fi umplut cu vârf, dar trebuia să-i potrivesc după puterile cămilor mele.

Și dervișul făcea, ca mine. Băgai însă de seamă, că el alegea mai vărtos petri prețioase. Mă luai și eu după el, și amândoi am luat, apoi, mai mult nestemate de tot felul, decât bani de aur. Scurt zis, am umplut toți sacii, și i-am încărcat pe cămile. Nu ne-a rămas, decât să încuim comoara iară, și să ne retragem, pe unde am venit.

(Va urma.)

N. Petra Petrescu.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 24 Februarie n.

Dela congregația comitatului Sibiu
A. T. U. trimite spre publicare următoarea telegramă: In Congregația comitatului Sibiu, membrul congregației d. Ioan Preda, în numele comitatului național român, a făcut o propunere, care între altele spune: Datoria unui cetățean este încrederea față de tron și de țară. In ce chip și-au împlinit Românii această datorie în trecut și dela izbucnirea războiului, despre aceasta istoria nepărîitoare va vorbi, și vorbește acum și jertfele românești cari și-au vărsat sângele pentru patrie. Totuși e de tristă datorie a noastră să constatăm că doi membri ai acestui consiliu municipal: Octavian Goga și Onisifor Ghibu au trecut granițele acestei țări, s'au abă-

tut dela linia de conduită politică a poporului român și a partidului nostru național și prinținta lor nelegală au dat naștere și la un proces de les majestate, care e în curs la curtea din Cluj. Alegătorii români din cercurile Seliște și Sebeșul săsese au restras acestora mandatul de reprezentanți municipali, și clubul municipal comănu găsește cu cale să condamne împreună cu alegătorii români de mai sus procederea reprezentanților municipali, pomeniți și cere congregației excluderea acestor membri, cari sau acuzat nedemni de încrederea alegătorilor.

Fișpanul Walbaum spune: »Legea nu permite ștergerea din listă a acestora, ci trebuie să ne mărginim să dăm expresiune disprețului nostru față de acești trădători de patrie, declarându-i nedemni să mai rămâie mai departe membri în congregația comitatului.

Rugările pentru dispensarea de serviciu militar — scutite de timbru. Până acum — după cum se știe, fiecare rugare pentru scutirea de serviciu militar trebuia provăzută cu timbru de 1 coroană, iar aceluzele făceau cu câte un timbru de 30 fileri. Călcările erau pedepsite conform legii. Acum însă după cum aflăm, ministrul de finanțe a șters amendele cari erau încă în curs dispunând totodată ca rugările pentru dispensarea de miliție să fie pe viitor scutite de timbru.

Convocare. In conformitate cu dispozițiunile § lui 13 din statute, convocăm prin aceasta adunarea generală ordinară a »Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesc gr.-cat. al Sibiuului» pe ziua de Duminecă în 27 Februarie st. n. a. c. la 11 ore a. m. în localul școlii populare gr. cat din loc (Brückengasse Nr. 7), cu următoarea ordine de zi: 1. Prezentarea raportului general pe 1915, 2. Cenșurarea și aprobarea raționiniului pro 1915 3. Eventuale propuneri independente.

Dacă membrii reuniunii la termenul indicat mai sus nu se vor întruși în numărul prevăzut în statute adunarea generală se va ținea negreșit Duminecă în 5 Martie st. n. a. c. la aceeaș oară și în aceeași localitate, cu atâția membrii cu câți se vor prezenta. Invităm la aceasta adunare pe toți membrii Reuniunii noastre. Sibiu la 24 Faur 1916. Nicolau Togan, director, Romul Botezan, cassar.

Numeri de probă se trimit la dorință oricui gratis. E destul a ni-se cere pe o carte postală,

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Herșu.
Tiparul: »Tipografia Poporului»

Nr. 215—916

Publicațiune.

Să aduce la cunoștință publică, cum că comuna Oltzakadât arân-dează pe calea licitațiunei publice în 1 Martie 1916 la 2 ore după ameză pășunatul din »Pădurea din sus» până în 14 Maiu eventual 3 Iunie 1916.

Prețul strigării de 1000 respec-tive 1400 cor. Vadiu de 10%.

Condițiunile mai desproape să pot privi în cancelaria comunală.

Primăria comunală.

Pei de Vulpe Lup și Dihori etc.

Cumpără cu prețurile cel mai mari »la magazinul de Blănărie». Ite Sieflea, Sibiu Piața mare 18.

Anunț.

Pește de vânzare săcătura proaspătă din România »crap, ciortocrap și crăpcean circa 14000 kgr. prețul dela 1 cor. 80 — 2 cor 60 fil. kgr. a se adresa Dlui Ioan St. Herța din Szelistye Szebenmegye.

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați
SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12
recomandă p. t. publicului cele mai noue stoffe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacko, Jaquete și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și »Raglan», cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asuprareverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebită atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — In cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Chiar acum a sosit o cantitate nouă de
Petri de moară din trachit

la And. Rieger, fabrică de mașini și prăvălie de articli de fer, Sibiu.

Mape de vânzare.

Mapa Europei . . . . . K 1,80
» Rusiei cu Galiția . . . . . » 1,20
» Franței cu Belgia . . . . . » 1,20
» Țărilor balcanice . . . . . » 1,20

Se află de vânzare la
Administrația »Foil Poporului»
Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundesc pretu-tendenței, în toate cer-cările sociale. Pen-tru acest scop se ofere îndeceseți inserarea în »FOAIA POPORULUI». . . . Informași să dau și comande să privesc la administrația »FOI POPORULUI». . . . .

Cea mai bună apă pentru dinți.

A fost la mai multe expoziții internaționale premiata cu cele mai înalte distincțiuni.

500 coroane plătesc aceiași, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla — șicla 80 fileri — va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va miroși rău din gură.

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf. L. PLAN,
Wien, X., Goethegasse 7.

Se capătă în toate farmaciile. — Să se ceară pretuindeni apriat apa de dinți alui BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate capăta, trimiți un 7 sticle cu cor. 6.50 franco.

"Speranța" institut de credit și economii societate pr acții în Hosman.

"Speranța" takarékos és hitelintézet részvénytársaság Holcsmányon.

Convocare.

Meghívó.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii "Speranța", societate pe acții sa invită, conform §§-lor 15 și 16 ai statutelor societății la a

A „Speranța” takarékos- és hitelintézet részvénytársaság t. c. nészvényesei az alapszabályok 15 és 16 §§-ai értelmében ezennel meghívotnak a Holcsmányon 1916 évi márczius hó 19 án d. e. 12 órakor az intézet helyiségeiben megtartandó

VIII-a adunare generală ordinară,

VIII-ik rendes közgyűlésre.

care se va ținea în Hosman, Duminecă în 19 Martie 1916 st. n la 12 ore a. m., în localul institutului.

Tárgysorozat:

Obiectele:

1. Deschiderea și constituirea adunării (§ 21).
2. Raportul anual al direcțiunii, bilanțul anului de gestiune 1915 și raportul comitetului de supraveghiare.
3. Distribuirea profitului curat și darea absolutului.
4. Alegerea alor 3 membrii în direcțiune.

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása (az alapszabályok 21 §-a értelmében).
2. Az igazgatóságnak az 1915. üzleti évről szóló jelentése, az 1915 évi mérleg és a felügyelő bizottság jelentése.
3. A tiszta nyeresemény felosztása és a felmentvény megadása,
4. Három igazgatósági tag választása.

Domnii acționari, cari în sensul §§-lor 18 și 19 din statutele societății voesc să participe la adunare în persoană sau prin plenipotențiaji, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Sâmbătă, în 18 Martie st. n. a. c. la 12 ore din zi, la cassa institutului în Hosman.

A részvényes újak, a kik a társaság 18 și 19 §§-ai értelmében a közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottaik útján szándékoznak részt venni, felkértnek, hogy részvényeiket és esetleg meghatalmazási okmányukat az intézet pénztáránál legfolyóbb 1916 évi márczius hó 18-ik d. e. 12 óráig bezárólag latétbe helyezték.

Hosman, în 13 Februarie 1916.

Holcsmány, 1916 évi február hó 13-án.

Direcțiunea.

Az igazgatóság.

Bilant la 31 Decembrie 1915. — Mérlegszámla 1915. dec. hó 31-én.

Activa — Vagyon.	K	f
Cassa — Kézpénz	6179.34	
Cambii escontate — Leszámitolt váltók	29537.86	
Cambii cu acop hip. — Jelz. bizt. vá tók	21404.60	
Imprumuturi hipotecare — Jelzálog. kölcsönök	83434.40	104839.—
Obligațiuni — Kötelezvények	10301.50	
Efecte — Értékpapírok	1782.—	
Cont-curent — Folyószámla	2283.—	
Depuneri proprii — Saját betét	7288.31	
Edificiul Institutului — Banképület	9393.79	
După amortizare — Leirás után	361.79	9032.—
Mobilier — Felszerelés	450.—	
După amortizare — Leirás után	45.—	405.—
Spese anticipate — Előlegezett költségek		358.78
Interese anticipate la reescont — Előlegezett kamatok vissz. leszámitolt váltóknál		344.—
Interese restante — Hátralékos kamatok		6608.06
		178958.85

Pasiva — Teher.	K	f
Capital societar — Alaptőke		40000.—
Fond de rezervă — Tartalék alap		11786.—
Fond special de rezervă — Különtartalék alap		2800.—
Pond de binefaceri — Jétekeny alap		360.86
Fond de penziune — Nyugdíj alap		300.—
Depuneri spre fruct. — Betétek		93572.—
Reescont — Visszleszámitolás		24000.—
Creditori — Hitelezők		32.84
Dividendă neridicată — Fel nem vet osztalék		234.45
Interese transitoare — Átmeneti kamatok		1236.48
Profit net — Tiszta nyeresemény		4636.22
		178958.85

Contul Profit și Perdere — Nyereség- és Veszteség számla.

Debit — Tartozik.	K	f
Interese — Kamatok:		
La depuneri — Betétek után	5260.52	
La fond de rezervă — Tartalék alap után	561.—	
La reescont — Visszleszámitolás után	2882.27	8703.79
Spese — Költségek:		
Salare — Fizetések	1800.—	
Spese de birou — Irodai költségek	378.76	
Porto — Posta díj	121.21	2299.97
Dări — Adok:		
Directă și Comitatensă — Állami és megyei	1362.57	
10% după int. de dep. — 10%-os tőke kam. adó	518.82	
Competință de timbru — Bélyeg illeték	36.18	1917.57
Amortizare — Leirások:		
Din realități — Igatlanokból	361.79	
Din mobilier — A felszerelésből	45.—	406.79
Profit net — Tiszta nyeresemény		4636.22
		17964.34

Credit — Követel.	K	f
Interese — Kamatok:		
Dela cambii — Váltók után	3117.11	
Dela „ cu acop. hip. — Jelzálogos bizst. váltók után	2010.61	
Dela impr. hipot. — Jelzálogos kölcsönök után	7359.30	
Dela obligațiuni — Kötelezvények után	351.85	
Dela efecte (lib. de dare) — Adó mentes kam.	36.—	
Dela efecte — Érték papírok után	44.—	
Dela dep. proprii — Saját betétek után	288.31	13207.18
Provizioni și alte venituri — Jutalékok és egyéb jövedelmek		4757.16
		17964.34

Hosman, în 31 Decembrie 1915. — Holcsmány, 1915. december hó 31-én.

Direcțiunea: — Az igazgatóság.

Dr. Ioan Fruma m. p. I. Pampu m. p. Ioan Petru m. p. N. Vasile m. p. Nicolae Pampu m. p. I. Vasile m. p. Iosif Vasile m. p. dir. esec. — vezér ig.

Revăzut și aflat în consonanță cu registrele principale și auxiliare. — Megvizsgáltatott és a fő és segédkönyvekkel összehangzásban találtatott Hosman, în 13 Februarie 1916. — Holcsmány, 1916 évi feb. hó 13 án.

Comitetul de supraveghiare: — A felügyelőbizottság:

I. Morariu m. p., preș. — elnök. Ioan Căliman m. p. Ioan Olariu m. p. Ioan Comșa m. p. Nicolae Pinciu m. p.

Raportul comiteului de supraveghiare: pe anul 1915
On. adunare generală!

A felügyelő bizottság jelentése: az 1915. évré
Tisztelt közgyűlés!

Subsemnatul comitet de supraveghiare a scontrat în decursul anului de mai multeori cassa societății și a revăzut cărțile de contabilitate afindu-le totdeauna în cea mai bună ordine.

Alulrott felügyelőbizottság az év folyamán több alkalommal rovincsolta a részvénytársaság pénztárát és az üzleti könyveket átvizsgálta és mindig a legjobb rendben találta azokat.

De asemenea a examinat din poziție în poziție bilanțul pe anul 1915 de gestiune, precum și contul profit și perdere, pe cari le-a aflat în ordine cu registrele institutului.

Hasonlúan pontról pontra megvizsgálta a nyolczadik üzleti év mérlegét és a nyereség és veszteség számláját és azokat az üzleti könyvekkel egybehangzóknak találta.

Referitor la împărțirea orofitului curat suntem de acord cu propunerea direcțiunii.

A tiszta nyeresemény felosztására nézve az igazgatósággal ugyanazon véleményel vagyunk.

Deci pe baza acestui raport proponem On. adun. generale să binevoiască a lua spre știre aprobătoare bilanțul a primii proiectul la împărțirea profitului și a d. absolutor pe anul 1915 atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiare.

Ezen jelentés alapján tehát a tisztelt közgyűlésnek jayasolyuk az évi mérleget jóváhagyólag tudomásul venni, a tiszta nyeresemény felosztására vonatkozó javaslatot elfogadni és az igazgatóságnak, valamint a felügyelőbizottságnak az 1915 évré a felmentvényt megszavazni.

Hosman, fo 13 Februarie 1916

Holcsmány, 1916. február hó 13-án.

I. Morariu, m. p., preș. elnök. Nicolae Pinciu, m. p.

Ioan Comșa, m. p. Ioan Căliman, m. p. Ioan Olariu, m. p.

„FOAIA POPORULUI“

pe **CÂMPUL DE LUPTĂ**

se poate trimite ori-unde și ce începere de ori-când, ceea ce aduceem la cunoștință cetitorilor noștri, spre orientare, în urma mai multor întrebări ce primim meren.

Prețul abonamentului este: 2 cor. pe timp de 5 luni de zile.

Pentru abonamente pe câmpul de luptă statorim prețul de 2 cor. pe timp de 5 luni, fiindcă știm, că suma de 2 cor. (în bani de hârtie, bancnote de câte 2 cor.) se trimite mai ușor. Schimbarea adresei altunde, tot pe câmpul de luptă, sau mai târziu în vr'un oraș ori sat din launtrul Monarhiei austro-ungare, se face gratuit; e destul a serie nouă adresă pe o carte postală, unde să se spună însă și adresa de mai înainte.

Abonamente de acestea se pot face și din partea celor de acasă, cari doresc să trimită Foia la vr'un neam sau cunoscut de pe câmpul de luptă ori în altă parte a Austro-Ungariei.

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Medias și Mureșosorheiu
Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare

Capital societar	K. 6,000.000.
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000.
Portofel de cambii	„ 17,700.000.
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400.
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000.
Serisuri fonciare în circulațiune	„ 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare cu **4-4 1/2%**

după terminul de abdicere, plătiind însuși darea de interese

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asigurații asupra oricărei pieși, mijlocește tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

762

Direcțiunea.

Sprrijiniți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie“.
Sibiiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați.

Prețul după cursul zilei

1500 părechii de bocanci cu prețul dela 20 cor până la 28 cor. lucrați din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Ghete de copii Nr. 20—25 26—28 29—34

K. 9—20 13—20 20—28

Ghete de dame Nr. 35—42 de bărbați Nr. 39—47

K. 20—40 K. 30—60

Catalog nu dăm afară până după războiu.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Catalog nu dăm până după războiu.

Catalog nu dăm până după războiu.

Calodont

nouă împachetare.

În urma împrejurărilor prezente suntem siliți a schimba forma de împachetare la

Crema de dinți „KALODONT“

pe care am pus-o în comerț de aproape 30 de ani.

Împachetarea tuburilor se va face pe viitor în loc de în hișenele folosite până acum, în carton îndoit, a cărui desemn și culoare e aceeași, ca etichetele tuburilor noastre, cari sunt patentate în toate țările.

Bine cunoscutul și peste tot locul bine văzutul articol »Kalodont« se pune în vânzare, ca și până acum, în calitate neîntrecută.

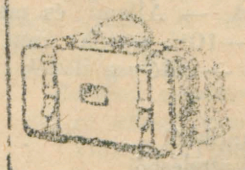
F. A. Sarg's Son & Co.
Vien IV. Berlin.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(oednăoară Societatea curelarilor)

Strada Cisnădiei 45 — SIBIIU — Heltauergasse 45

Magazin foarte bogat în articole, pentru călătoriat, călărit, vânătoare, sport și volaj, poclăzi și precovățuri, portmonee și bretele solide și

alte articole de lanterle cu prețuri cele mai moderate. Curele de mașină, curele de cusut și legat, Sky (vârzozi) permanent în depozit.

Toate articolele din brânsele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. — Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin post se efectuează prompt și conștientios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soimrile cele mai ieftine până la cele mai fine, copertoare (șoluri) de cai și colere de călătorie.

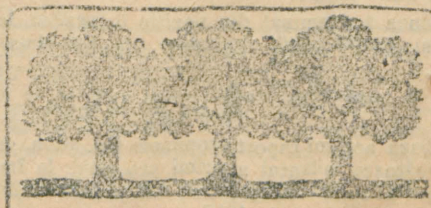
Berea albă și neagră din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc, atât la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu